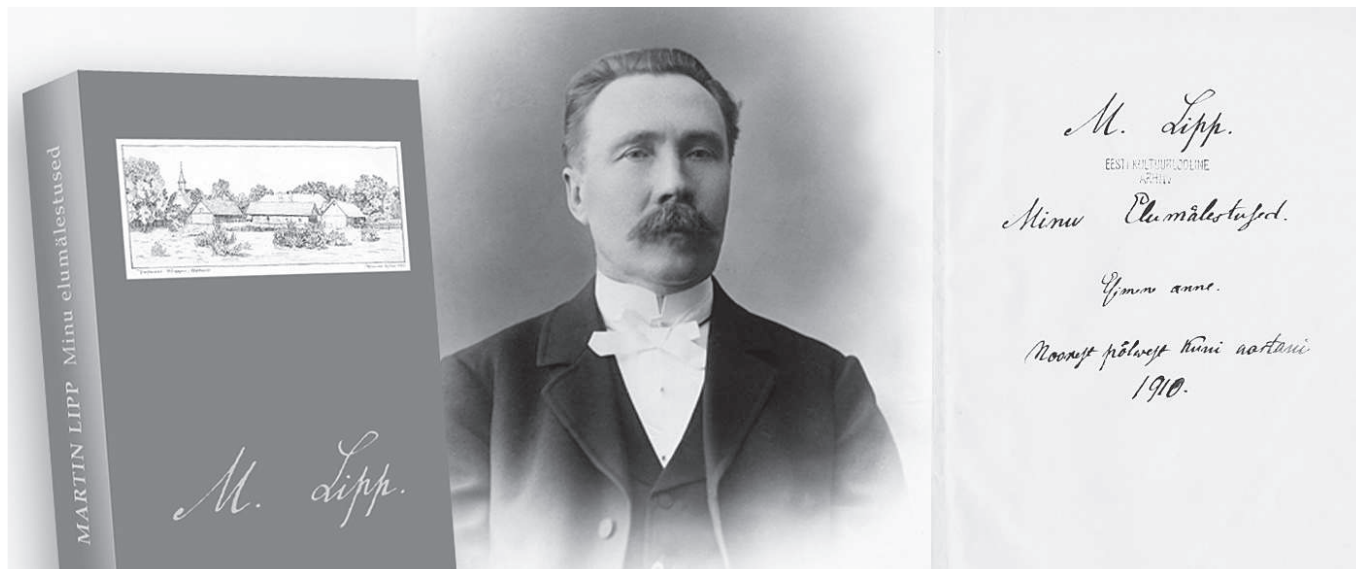

RAHUTEGIJA

NR 27
JUUNI 2013

„Rahutegijaile külvatakse rahus õiguse vilja.“ (Jk 3:18)

MARTIN LIPP — 90 AASTAT SURMAST

Austatud lugeja! Pärast paariaastast tööd on sel kevadel kaante vahele jõudnud Nõo koguduse kauaaegse õpetaja Martin Lipu (1854–1923) autobiograafia „Minu elumälestused“, mis siiani ootas oma aega Eesti Kirjandusmuuseumi fondis. Raamat sündis koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga ning selle valmimisega on seotud palju inimesi. Olgu neist siinkohal ära nimetatud kaks meie koguduse liiget, kes tegid suurima töö: Mare Kanarbik, kes kogu teksti digitaliseeris ja läbi toimetas, ning Madis Kanarbik, kes oli kogu projekti eestvedaja. Südamlik tänu neile, samuti kõigile teistele kaastöölistele! Raamatu esitlus toimub 16. juunil 2013 kell 14.00 Nõo kirikus ning peagi on kõigil huvilistel võimalus kaunis ja sisukas raamat ka endale soetada. Martin Lipu surmast möödus sel kevadel 90 aastat. Sel puhul toome valminud raamatust ka Rahutegijas ära mõned katkendid, milles õp Lipp kõneleb oma tegevusest meie armsas Nõo koguduses.

Koguduse õpetaja Mart Jaanson

Õpetaja M[ihkel] Jürmann oli 13. veebruaril 1883 Nõo õpetaja ametist lahkunud ja ära Tarvastusse läinud. Kandidaatide hulgas, keda tema järeltulijaks sooviti, oli ka minu nime nimetama hakatud. See oli ilma minu teadmata sündinud. Vististi olivad minu soovijate hulgas Vastse-Nõo mõisa omanik J[ohannes] Kuppitz, kes mind juba minu kodukohast tundis ja Keeri mõisa omanik H[ans] Wühner, kelle õpilane mina olin ja kellega ka pärastpoole elus hääs sõpruses seisin. /---/ Nõo õpetajaks olin ma siseministri poolt kinnitatud 6. juunil 1884. aastal.

14. augustil jõudsin perekonnaga Tallinnast Tartusse, kust Nõo sõprade lahkus — kui kraam enne seda juba vaksalist Nõkku toodud — mind avaras plaanvankris uude kodukohta sõidutas, kuhu hämarduvaks öhtuks jõudsim. Siin ootas meid suur üllatus. Kui kirkumõisasse jõudsim, säras maja *ilutuledes*, niisama ka majaesine ja park. Tervitamas olivad meid päälle selle mitmed mõisate ja valdade esindajad, kiriku võõrmüürid ja kooliõpetajad. Lahked sõnad nende poolt, lahke vastus minu poolt; igal pool südamesoojus ja sõbralik vastutulemine, mis tegid need esimesed tunnid Nõos mulle ja minu omastele unustamatuks. Siis pidi 19. augustil ametisse õnnistamine olema, kus praost Ed[uard] Hasselblatt Liivimaa konsistooriumi nimel pidi mind Nõo õpetajaks seadma. →

MARTIN LIPP — 90 AASTAT SURMAST

Algus vt lk 1

Töösse tuli astuda liikuval, kõikuval ajal Eesti elus, just siis, kui laened kõige kõrgemale tõusivad, kui „siin Jakobson!“ — „siin Hurt!“ hüüdsõnadeks olivad, ehk küll Jakobsoni ennast enam olemas ei olnud. Ja kuna üleüldiselt tuttav oli, et mina oma rahva keskel tahtsin ses vaimus tööd teha, nagu kuldsed Jakob Hurda küpsed ja kained mõtted seda nõudsid, siis ei võinud raske olla mulle vastalisi muretseda. /---/

Nii on minu ametitöö koguduses algand. Juba selle esimesed päevad näitasivad, et pääle rahutuste Eesti välises elus, ootasivad lahendamist just ka mitmed kiriku tähtsad sisemised küsimused, mis pidivad ka Nõo kihelkonnas oma vastuse leidma. Oli ju nn. *Res graeca — veneusuliste küsimus*, kes Lutheruse usku heitnud, neil päivil, kus ma Nõo õpetajaks sain, uuesti päevakorraks saanud. Üks kaebtus teise järel oli ses asjas õpetajate vastu tõstetud. Ühe seesuguse protsessi olin ka ise, kui päranduse, Saaremaalt kaasa toonud. Oleksivad minu vastaskandidaadi sõbrad seda teadnud, vaevalt oleks siis siseminister mind 6. juunil 1884 Nõo õpetajaks kinnitanud. Nüüd ootas see kaebtus oma lahendust. Esimene ametlik kiri, mille ma Nõost Liivimaa konsistooriumile kirjutasin, oli aruanne, mis tuli ministrile ette kanda selle kohta, kuis ma mõtte pääle tulnud kreekausulist *Ivan Vapperit* Kaarma kirikus Lutheruse usku vastu võtta. Seesugused protsessid — neist kõneleme edaspidi veel lähemalt — pidivad noorele õpetajale suureks koormaks olema. Kuid nad pole teda mitte maha röhunud. Üksi oma välist elu ei julgenud ta põhjalikumalt kinnistada, rohuaias puude istutamist ette võtta jne. Sellega on ta alles 5–6 aastat hiljem suuremat algust teinud. Ei olnud ju täna teada, mis homme päev toob. Kuid Jumal on siingi aidanud.

Siis kogusin *koguduse ärksamaid mehi* enese ümber, kelle läbi lootsin koguduse elu pääle mõjuda. Seda olivad *kiriku väärmündrid, kooliõpetajad ja konvendi saadikud*. Esimesed olivad mulle ustavateks abilisteks kiriklistes, viimased rahva hariduslistes küsimustes. Esimeste hulgas pean austusega Vastse-Nõo kiriku väärmündrit *Karl Kenkmanni*, viimaste hulgas Külitse kooliõpetajat *Jaan Tüklafi* nimetama. Nad mõlemad olivad mulle ustavad kaastöölised ja mina olen palju kaotanud, kui Jumal nad täies meheas ära kutsus. Ka võin ma tänuga tunnustada, et Jumal meie kirikule tublisid konvendi saadikuid on kinkinud, kellega ma käsikäes olen võinud käia ja kellega on mul rõõm olnud tööd teha. Kolme meest on siin kõigepäält nimetada: *Jaan Lesta* Ropkast, *Aado Reimann* Tähtverest ja *Peeter Luiga* Karlovast. Viimane oli tihti ka kui mees, kes isesugusest puust löigatud. Siiski on ta konvendis õigel kohal seisnud, palju vaeva näinud ja, nimelt kui hää ehituste tundja, aidanud mõndagi otsust läbi viia ja täita, mis Nõo kirikule kasuks tulnud.

Pääle hariliku häätegevuse — *vaeste, kurttummade, misjoni* ja muu kauni otstarbe kasuks — olen püüdnud kogudust ka sellele äratada, et ta oma vana, auväärilise *jumalakaja seestpoolt* rohkem *välja ehitaks* ja armsaks palvele kogumise paigaks teeks. Siin oli minu eelkäija läbi juba mõnda sündind: liig väiksed aknad olivad suurendatud ja koorid olivad kitsaks jäänud kirikule sisse ehitatud. Kuid palju oli veel teha. Kõigepäält oli *uut* ajakohast *orelit* vaja. Vana, aastast 1781, ei täitnud enam sugugi oma kohust. Seks hakkasin andeid korjama. Esimese rubla võtsin selleks vastu ühe matuse puhul 22. detsembril 1885 Tähtvere Puu talu peremehelt Joh. Kippastolt. Pea voolas muidki andeid kaunis rohkesti kokku. Nüüd ostsime *Wolmari* (Valmiera) *kiriku vana oreli* ära, et selle tinamaterjali ja koda tarvitada. Uue oreli ehitus anti kuulsa *Walckeri* oreliehituse firma kätte Württembergis Ludwigsburgis. See oli pea valmis ja võis 7. oktoobril 1890 õnnistatud saada. Uus orel on täiesti ajakohane, 18 kõlava häälega ja valmissaamisel tema väärtus enam kui 3000 rubla.

Samal ajal, kui oreli jaoks raha korjasime, korraldasime oma *matuseaia*. Kõik ilmaaegsed puud, mis hauaristidele kardetavad, saivad ära koristatud ja ka kõik muu tehtud, et matuseaed ajakohast väljavaadet pakuks. Ka ehitati kabelivahile uus elumaja kõrvaliste hoonetega. Niisama ehtasime aastal 1888 *kiriku ümber* nägusa *aia* maa- ja telliskividest, kuna kiriku õue viib moodne raudvärav. Seegi ehitus läks oma paar tuhat rubla maksma. Selle juures võime üksi kahetseda, et aed mitte gootika põhijoonte järele ei ehitatud.

Selle järel hakkasime andeid uue, ajakohase *altaripildi* jaoks korjama. Seda tahtsime enesele ühelt eesti maalijalt saada. Et professor J. Köleri käest, kelle pääle ka mõteldi, üht pilti tellida, seks ei ulatand meie jõud. Pöördusime noore maalija *Tõnis Grenzsteini* poole, kes kuulsa Ed. v. Gebhardti juures õppimas oli. Grenzstein valmistas meile — pääle selle, kui ta enne Nõos olnud, siin minu ja minu poja Uno ja tütre Inga õlimaaliid valmistanud — ühe kavandi, millele tema õpetaja kõige parema soovitusena kaasa andnud. Tellimise saatsime Düsseldorfis, kus pilt aastal 1895 valmis sai ja pea Nõkku jõudis. Pilt on kunstitöö ja kahetsen, et meie ei jõudnud tema valmistajale enam kui üksi 800 rubla maksta.

Siis otsisime altari ehitajat. Selle plaani valmistas meile ehitusmeister *Gustav Beermann* altari algkuju järele, mis Greifenhageni kirikus Saksamaal olemas ja mille järele ka Narva Aleksandri kiriku altar ehitatud. Ehitus anti *N. Kolbergi* kätte Tartus. Selle puutööd ja nikerdused valmistas tistler *Sangernebo* Tartust, kuna värvimise ja kuldamise N. Kolberg oma kätte jättis. See töö on 150 rubla maksma läinud. Siis on kirik 1899. aastal saanud uue *tsemendist parkettpäranda*, uued *gootika* toolid, uue *gootika* kantsli ja kooridele pandi pääle *gootika kaunistused*. Pääle selle sai *kirikutorn* remonditud, kirikule *uus katus* pandud ja kirik ise seest- ja väljastpoolt lubjatud. Ja kui siis kogudust õnnetus tabas, et *suurem kirikukell* katkes, sai selle materjal tarvitatud uue kella valamiseks ja see sai valatud nii, et ta endisest hästi suurem oli. Kella on Gatsina kella vabrik valmistanud, kuna sissevalatud kiri kuulutab: „Usuvabadus kingitud 1905. 1Jh. 5,4“, et jutustada usust, mis maailma ära võidab. Uue kella muretsemisega on meil õnne olnud — tema hää on ilus ja meeldiv. Selle juures on kihelkonna poolt ka kõik *kirikumäisa* ja niisama ka *kästri ja kihelkonna koolimaja hooned* kõige paremasse korda seatud. Kogudus ja õpetaja — Jumalale selle eest tänu — on siingi käsikäes käia suutnud.

Õp Martin Lipp koos noormeestega Nõo kiriku altari ees 1913. aastal. Lipust vasakul köster Theodor Roosileht. (Nõo Koduloomuuseumi kogudest.)

Nende ettevõtmiste hulgas on kiriku jaoks suuri töösid olnud, mis mitte kihelkonna seadusliku maksukohustuse alla ei käi. Need tööd on tuhandeid rublasid — kaugelt üle 10 000 rubla maksnud. Kuis ja kust oleme minu ametiajal nii väikse kihelkonna juures need suured summad saanud? Neid on armastus kokku pannud. Ka lesknaese veering on ehituse kivideks saand. Suure jao oleme näitemüükide ja kontsertidega sisse võtnud. Viimaseid toime panna on minu kauaaegne kaastööline, endine Nõo köster *A[leksander] Sprenk-Läte* otse väsimata olnud. Selle juures on kõik tähtsamad kihelkonna mehed ja perekonnad aidanud. Ka pole minu kuldse *abikaasa Lydia* pääle vähe vaeva langenud, kes ise kontsertidel ühes laulnud ja perenaese kohuseid täitnud, kui suurearvulised kontserdi tegelased kirikumõisas proovides olivad. Kui nüüd praegu Nõo kiriku sisemus vaatajale meelitavas kujus vastu astub, siis on säääl ka ohver sees, mille Nõo õpetaja *abikaasa* toonud. Ja mis hinda ma ise selle eest maksnud, et üksikud suured tööd meie kodukiriku kaunistuseks valmis saanud, nii et nad veel lastelastele võivad rõõmuks olla, mis sellest siinkohal rääkida? Tänu üksi Jumalale, kes aidand koormat kanda.

Kui ma Nõo õpetajaks saanud, tegin pääle oma otsese kirikliku töö ka *rahvahariduse küsimuse* oma südameasjaks. /---/ Säääl püüdsin omalt poolt teha kõik, mis jõudsin ja püüdsin vennalikus läbikäimises kooliõpetajatega neile hääks nõuandjaks olla. Selle juures on mind kõigiti kihelkonnakooliõpetaja *A[leksander] Sprenk[-Läte]* (kuni aastani 1900) ja pääle selle tema järeltulija *T[heador] Roosileht* toetanud. Ma võin seda rõõmuga ja tänades tõendada.

Nimelt püüdsin kooliõpetajate eest kosta ja minuga olid ühes nõus minu kiriku eestseisjad, iseäranis *H[ans] Wühner Keerilt*, kui ametnikkude tuju neile liiga tegi ja nende muidugi juba vähest leivanatukest neile kitsendada püüdis. Kuid ka selle vastapidist kohust on täita tulnud — õnneks üksi paaril vähesel korral —, kui mehed, kes sinna mitte ei olnud kutsutud ehk neid mõjuvalt poolt sinna pandud ja ka selle pääle ametis kaitsti, kooliametisse saanud. Säääl tuli välja astuda valju protestiga, võidelda, kuni see tähelepanemist leidis. Selle juures on mul rõõmuks üles tähendada, et ma siis oma protestiga mitte üksi ei seisnud, vaid mind terve valla rahvas toetas, kelle laste kasvatus hädaohtu sattund.

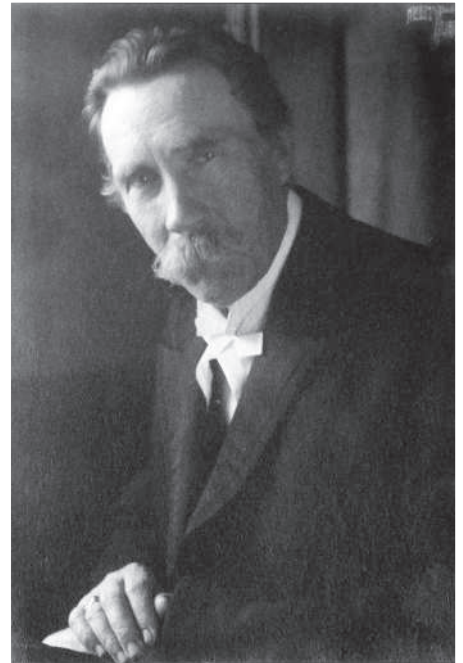
Viimaks katsusin hoolt kanda, et Nõo kihelkond ka väljaspool kooli silmade selgitust ja vaimule äratust võiks saada, nimelt et ta enesele oma *hariduse seltsi* saaks. Selle asutamise päevaks sai 18. oktoober 1907. Säääl olivad pääle jumalateenistust minu üleskutse hääle pääle mitmed vennad Nõo kihelkonnatuppa kokku jäänud, pidasivad seltsi rajamise üle nõu ja andsivad kui asutajad oma nimed üles. Selts astus üles *Tartu Noorsoo Kasvatuse Seltsi haruseltsina*.

MARTIN LIPP — 90 AASTAT SURMAST

Algus vt lk 1

Tema esimesed sammud olivad arglikud. Suurest tööst ei võinud veel kõnet olla. Siiski on selts teinud, mis ta jõudis. Ta on *kehvemaid õpilasi toetanud ja püüdnud koolidele õppeabinõusid muretseda*. Seltsi kaudu katsusin nimelt ka *kodulaste õpetamist* korraldada, mis mul ka enne südame pääl olnud, aga kus ma nii palju läbi viia ei suutnud, kui oleksin soovinud. Siis hakkas selts enesele raha korjama, et maja ehitada. Kuid siis puhkes *ilmasõda*. Ja see on kõik hävitanud, mis siingi lootusrikkalt alanud!

Kerge üksi ei olnud meie hariduse seltsile kaastöölisi leida — nende poolest oleme vaesed olnud. Ka ei olnud, kui selts töötama hakkas, minu armas sõber ja kaastöölise *Al[eksander] Sprenk[-Läte]* mitte enam Nõos. Tema oli siit juba enne lahkunud, aga tema teened olivad suured kõige selle juures, mis ta meie kiriku hariduse väljal aastatel 1883–1900 ära oli teinud. Nagu juba enne tähendanud oleme, oli just *Al[eksander] Sprenk[-Läte]* see mees, kes oma kontserdite sissetulekutega aitas meie kirikut välja ehitada nii, nagu see meil korda läks. Sellepärast ei olnud seda palju, kui omalt poolt seda võimaldasime, et ta võis Nõost Dresdeni konservatooriumisse astuda, kuna ta raha sissetulekud talle kitsendamata jäivad, ehk ta ise selle pääl olla ei saanud ja ta nüüd üksi oma muusikale võis elada, et neid andeid, mis Looja talle andnud, edaspidi terve meie rahva kasuks tarvitada.

Martin Lipp u 1920. aastal. (Erik Hurda perekonnaarhiivist)

KROONIKA

♦ 24. märtsil algas kiriku käärkambris kevadine leeri-kursus. Õp Mart Jaanson ja õpetajaameti kandidaat (edaspidi ÕAK) Diina Tuulik võtsid vastu seitse leerilast ja algas järjepidev töö kord nädalas. Siiski jäi kursusest edaspidi kõrvale neli leerilast.

♦ 25. märtsil, Vaikse nädala esmaspäeva õhtul jagas Toivo Põld Luke külakeskuses muljeid Jeesuse ristiteest Jeruusalemmas ja näitlikustas neid slaididega. Tekste Michel Quoisti raamatust „Palved ristiteel“ luges Jaan Aruväli. Ühtu andis Kannatusnädalaks väga hea häälestuse!

♦ 27. märtsil tähistati kirikus Taizé-õhtuga Eesti rahva käekäigu jaoks olulist Priiuse põlistumise päeva.

♦ 28. märtsil, Suurel Neljapäeval viibis õp Jaanson külalisena Nõo vallavolikogu istungil, kus ta tutvustas kogudust ja kirikut.

♦ 31. märtsil, I ülestõusmispüha jumalateenistusel laulis koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel, teenisid ÕAK Diina Tuulik ja õp Mart Jaanson. Viimase sünnipäeva puhul sõõdi pärast jumalateenistust ka Marju Libliku valmistatud maitsvat torti.

♦ 7. aprilli peajumalateenistusel laulis külalisena EELK Tartu Peetri koguduse kammerkoor Kristiina Maria Lorenzi juhatusel.

♦ 14. aprillil kogunes EELK Sangaste koguduse pastoraati rühm inimesi, kes arutasid praostkonna suvise lastelaagri korraldamisega seotud küsimusi. Külalisi võõrustas kohalik pastoriproua Riina Pill. Nõo kogudust esindasid pühapäeva-kooliõpetaja Imbi Tanilsoo ja õp Mart Jaanson.

♦ 20. aprillil Tallinna Peeteli kirikus ja 21. aprillil Konguta rahvamajas Annikorus tähistas oma 50. juubelit endine Nõo koguduse juhatuse esimees ja praegune Nõo kiriku meesansambli juht Margus Liiv. Teda käisid lauluga õnnitlemas Nõo kiriku meesansambli liikmed.

Jeesuse Jeruusalemma ristitee 5. peatus, mis viitab kohale, kus Siimonat Küreenest sunniti kandma Jeesuse risti (Lk 23:26). Foto: MART JAANSON

◆ 26. aprillil toimus Rõngu kirikus ja rahvamajas EELK Valga praostkonna sinod. Nõo kogudust esindasid sellel nõukogu liikmed Ingmar Laasimer ja Laurits Leedjärv ning õp Mart Jaanson. Viimane valiti sinodi otsusega EELK Valga praostkonna abipraostiks.

◆ 4. mail osales Nõo kiriku meesansambel Tõrvas sealse meesansambli kutsel meesansamblite festivalil. Festivaliga tähistati Tõrva meesansambli 45. aastapäeva. Lisaks võimalusele osaleda hästikorraldatud üritusel oli kosutav teada saada, et meie väikses Eestis tegutseb mitmeid tublisid meesansambleid.

◆ 10. mail sai 99-aastaseks meie koguduse liige Maimu Piir. Soovime Sulle, Maimu rohket Jumala õnnistust Su järgnevasse päevadesse!

◆ 12. mail, emadepäeval toimus peajumalateenistusena perejumalateenistus. Luke pühapäevakoolilapsed koos oma õpetajate Marju Libliku ja ÕAK Diina Tuulikuga ning õp Mart Jaansoniga esitasid toreda näidendi „Hea karjane“ ning laulsid. Lauluga esines ka Meeri seltsimaja ansambel Elurõõm, kelle ridu täiendas sel korral ka kaks meeshäält.

◆ 12. mai pärastlõunal alustati Nõo kultuurimajas proove uue näidendiga „Metsast leitud kirik“. Näidendi autor on meie koguduse liige Juhani Püttsepp ja see peaks lavastaja Andri Viinalassi käe all etenduma meie kirikuaias 11. ja 15. augustil. Näidendis osaleb Nõo näitetrupi liikmeid, noori etlejaid ja meie koguduse liikmeid.

◆ 19. mai peajumalateenistusel tähistati I nelipüha. Sel puhul laulis koguduse segakoor Ragne Meieri juhatusel. Orelil saatis koguduse külalisorganist Venemaalt, Tartu ülikooli üliõpilane Anton Medvedjev.

◆ 20. mail, II nelipühäl täitus meie koguduse liikme Marta-Johanna Viksi sünnist 100 aastat. Juubilaril on, Jumalale tänu, hea tervis ning ta hämmastas külalisi omavalmistatud

Kaitseliidu Nõo maleva õnnistamine 10. mail 1925. (Anne Saali ja Malle Roometi perekonna fotokogu)

pidusöökidega. Rohket Jumala juhtimist Sinu päevadesse, Marta-Johanna!

◆ 23. mail peeti enne „suvepuhkust“ viimane piiblitund Nõo hooldekodus. Näib, et tänu koguduseliikmete Marju Libliku, Tiina Otsingu ja Aita Rossi tööle on õp Jaanson juhitud piibling võitnud hooldekodu elanike südameid ning sügisel loodetakse piiblitundidega jätkata. Maikuuga lõppesid piiblitunnid ka Nõgiaru ja Luke raamatukogu piiblingides. Nõo, Meeri ja Külaaseme piiblingid lõpetavad „hooaja“ juunikuus.

◆ 25. mail peeti Meeri seltsimajas kolmas ja ühtlasi viimane õppepäev Kiriku kaastööliste koolitusest. Sel korral osales lisaks meie koguduse esindusele ka õdesid-vendi naaberkogudustest Rannust, Puhjast ja Rõngust. Õppepäeva läbiviijaks oli õp Urmas Paju. Osalejaid võrustasid-kostitasid meie koguduse liikmed Malle Roomet, Anne Saal, Marju Domaškina ja Liida Aruväli. Suur tänu teile heale osadusele kaasaaitamise eest!

RAHVAKILD*

Ira Lember

Elab väike rahvakild Läänemere ääres
Selle killu kilde veel idas on ja läänes

Pole väikse rahva süü, et ta väikseks loodud
Võorast verd tal mitmelt poolt karikasse toodud

Üle rahva käinud on mitu tuulepöörist
Orjajaket näinud on, hirm on hinge nõõrind

Väiksel rahval kange vaim, madal valulävi
Sülla täis kui mulda on, siis ta veel ei hävi

Selle rahva emakeel helisev kui kannel
Ja sel rahval antud veel kaunis lauluanne

Tal on oma rukkirääk, omad rukkipõllud
Ainult talle kuulub müüt Kalevist ja Tõllust

Seljas ehtne rahvarüü, uhkust tunneb ikka
Annaks Jumal talle vaid eluõigust pikka!

* Luuletus pärineb Helle-Maia Sonni arhiivist ja on avaldatud tema nõusolekul.

JUMALATEENISTUSED JA MUUD KOGUDUSE ÜRITUSED

Ehkki alljärgnevas kavas on jumalateenistused paigas, võib ürituste osas tulla muutusi ja lisandusi. Jälgigem siis teateid nii Nõo Valla Lehes kui kirikus. Aga lõpuks ütleb ju apostel: "Kui Issand tahab ja me veel elame, siis teeme seda või teist." (Jk 4:15)

JUUNI

P, 2. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
L, 8. kl 14.00	EELK Valga praostkonna laulupäeva rongkäik Rõngus ja kontsert Rõngu kirikus.
P, 9. kl 11.00	Jumalateenistus. Jutlustab Ungari Nemeskolta koguduse õpetaja László Kovács.
R, 14. kl 12.00	Jumalateenistus Külaaseme külas. Armulaud.
P, 16. kl 11.00	Jumalateenistus. Leeripüha. Armulaud.
P, 16. kl 14.00	M. Lipu raamatu "Minu elumälestused" esitlus kirikus. Laulab Nõo kiriku meesansambel.
K, 19. kl 12.00	Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas.
R, 21. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus.
P, 23. kl 11.00	Võidupüha jumalateenistus.
P, 30. kl 11.00	Surnuaiapäha jumalateenistus Nõo kalmistul.

JUULI

02.–04.07.13	EELK Valga praostkonna lastelaager RMK Soontaga telkimisalal.
P, 7. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud. Jutlustab emeriit-õpetaja Winfried Schloth (Berliin).
08.–10.07.13	Koguduse bussiekskursioon Hiiumaale.
P, 14. kl 11.00	Jumalateenistus.
K, 17. kl 19.30	Taizé-õhtu kirikus.
P, 21. kl 11.00	Leeri mälestuspäeva jumalateenistus. Armulaud.
P, 28. kl 11.00	Jumalateenistus. Laulab Soome Rääkkylä koguduse segakoor.

AUGUST

P, 4. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
05.–10.08.13	EELK Nõo koguduse kuulutusnädal (kava vt teadetest).
P, 11. kl 11.00	Jumalateenistus.
P, 11. kl 18.00	Näidendi "Metsast leitud kirik" esietendus kirikuaias.
N, 15. kl 18.00	Näidendi "Metsast leitud kirik" etendus kirikuaias.
P, 18. kl 11.00	Jumalateenistus. Armulaud.
P, 18. kl 14.00	Hans Wühneri Päev Keeri külas.
P, 18. kl 18.00	Kirikukontsert <i>Transitus anime</i> . Mängivad Edoardo Narbona (orel) ja Annikki Aruväli (tsello) Torinost.
P, 25. kl 11.00	Jumalateenistus.

ÕPETAJA VASTUVÕTUAEG kiriku käärkambris KOLMAPÄEVAL ja REEDEL kl 9.30–11.30.

EELK Nõo KOGUDUSSE

ÜLE TULNUD

Marge Allikas
EELK Ambla Maarja kogudusest

RISTITUD

Meeri Hallik 09.05.13
Nõo Püha Laurentsiuse kirik

MAETUD

Felix Kraak	02.03.13	Nõo kalmistu
Eha Raud	09.03.13	Nõo kalmistu (ÕAK Diina Tuulik)
Ardo Lemming	15.03.13	Elva kalmistu
Kalev Narusson	19.03.13	Elva kalmistu
Heino Suigusaar	21.03.13	Elva kalmistu (õp Kristjan Luhamets)
Hans Sild	22.03.13	Nõo kalmistu
Ilmar Sild	27.03.13	Elva kalmistu
Jüri Piir	14.04.13	Priipalu kalmistu
Vambola Paap	19.04.13	Valga Toogipalu kalmistu
Ants Zeigo	20.04.13	Nõo kalmistu (õp Andrus Möttus)
Anita-Hermine Villemson	11.05.13	Nõo kalmistu

TEATED

♦ Pühapäeval, 16. juunil kell 14.00 esitletakse meie kirikus meie koguduse legendaarse õpetaja Martin Lipu (1854–1923) autobiograafiat “Minu elumälestused”, mille on kirjastanud meie kogudus koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga (koostanud ja toimetanud Mare Kanarbik, Kristi Metste, Vello Paatsi, Mart Jaanson, Madis Kanarbik, ladina- ja saksakeelsed tekstid tõlkinud Marju Lepajõe, küljendanud ja kujundanud Ivi Piibeleht).

♦ Meie kogudus osaleb ka sel aastal üle-eestilises projektis “Teeliste kirikud”. Ühisel jõul püüame oma kiriku külalistele avatuna hoida 2. juulist kuni 31. augustini teispäevast reedeni kell 10.00–15.00 ja laupäeval kell 11.00–15.00. Kallid koguduse liikmed! Palun valige võimalusel ka oma suvest vähemalt üks päev, mil saate kirikut valvata ja andke oma valikust teada koguduse õpetajale.

♦ Pühapäeval, 21. juulil kell 11.00 algavale peajumalateenistusele on eriti oodatud kõik need, kelle leeriõnnistamisest täitub 2013. aastal ümmargune arv aastaid – 70, 60, 50, 25 vms. Kallid leerilapsed, palun võtke eelnevalt aegsasti ühendust koguduse õpetajaga!

♦ Hea lugeja! Meie koguduse 2012. aasta aruande leiad koguduse koduleheküljelt www.eelk.ee/noo. Samuti leiad sealt ka koguduses peetud jutluste tekste ja sõnumilehe Rahutegija.

♦ Liikmeannetust 2013. aasta eest saab teha nii sularahas koguduse kantseleis kiriku käärkambris kui ka pangaülekandega (EELK Nõo koguduse a/a nr 101 520 060 910 03 SEB pangas, selgitus: „NIMI. Liikmeannetus EELK Nõo kogudusele”).

EELK NÕO KOGUDUSE KUULUTUSNÄDAL 2013

E, 05.08.13	kl 18.00	Jumalateenistus. Jutlustab EELK Kambja koguduse õpetaja Andrus Möttus.
T, 06.08.13	kl 18.00	Kirikukontsert. Esineb saksofonikvartett Dorpat. Kavas: Körvits, Tulve, Maltis, Pärt, Tally, Tanada.
K, 07.08.13	kl 18.00	Jumalateenistus. Jutlustab EELK Äksi koguduse õpetaja Esa Luukkala.
N, 08.08.13	kl 18.00	Jumalateenistus. Armulaud. Jutlustab külaline Soome Lauttasaari kogudusest.
R, 09.08.13	kl 18.00	Kirikukontsert. Esinevad Külli Kudu (akordion), Lande Lampe-Kits (flööt) ja Elke Unt (orel).
L, 10.08.13	kl 18.00	Koguduse nimepäeva jumalateenistus. Armulaud. Jutlustab EELK Valga praostkonna praost emeeritus Peep Audova. Laulab Audru naisansambel Vahtraõied ja Nõo kiriku meesansambel.
P, 11.08.13	kl 18.00	Juhani Püttsepa näidendi “Metsast leitud kirik” esietendus kirikuaias. Esitab Nõo kultuurimaja ja koguduse ühistrupp. Lavastaja Andri Viinalass.

III HANS WÜHNERI PÄEV PÜHAPÄEVAL, 18. AUGUSTIL 2013

kl 14.00	Keeri külas perekond Kuusiku talu õuel esinevad Meeri seltsimaja ansambel Elurööm ja Nõo kiriku meesansambel. Peetakse kõnesid.
kl 18.00	kirikukontsert <i>Transitus anime</i> (“Hinge üleminek”). Esinevad Edoardo Narbona (orel) ja Annikki Aruväli (tšello) Torinost. Kavas: Buxtehude, J. S. Bach, Bibl, Hindemith, Mendelssohn-Bartholdy, Rheinberger, Sibelius, Pachelbel.

SÜNNIPÄEVAD

PALJU ÕNNE JA JUMALA ÕNNISTUST TEILE KÕIGILE!

JUUNI 2013

Maire Jakobson	Voika	02.06.	61
Ivo Laidmäe	Nõo	02.06.	37
Pille Park	Külitse	02.06.	29
Margus Tilga	Rapla	03.06.	57
Eleri Visnapuu	Aiamaa	03.06.	39
Eva Kuslap	Nõo	05.06.	27
Maili Klassen	Tartu	07.06.	34
Liidia Aruväli	Nõo	08.06.	61
Elliada Peensalu	Nõo	09.06.	90
Anne Urb	Tallinn	12.06.	56
Kalju Toss	Haage	13.06.	75
Jaan Aruväli	Nõo	15.06.	55
Helgi Kangro	Luke	18.06.	78
Nelli Pello	Tartu	18.06.	29
Heino Laius	Meeri	19.06.	82
Rasmus Pöld	Tartu	20.06.	34
Madli Vares	Järjiste	20.06.	18
Inger Kraav	Nõo	21.06.	72
Veiko Klassen	Tartu	22.06.	37
Meelis Mondonen	Voika	22.06.	51
Virge Arru	Rõhu	23.06.	30
Eino Paurson	Metsalaane	24.06.	92
Helle-Maia Sonn	Meeri	26.06.	70
Juhan Tobro	Metsalaane	30.06.	66

JUULI 2013

Hele-Mall Kuusik	Keeri	01.07.	80
Uno Lainemäe	Tartu	01.07.	75
Aino Sorgsepp	Elva	01.07.	83
Hiië Viigipuu	Melliste	02.07.	42
Elli Kork	Tartu	03.07.	78
Helle-Kai Kruus	Tallinn	04.07.	67

Silvi Liblik	Luke	07.07.	37
Leita Liivak	Luke	07.07.	76
Katre Kruuse	Nõo	9.07.	28
Maie-Liia Lall	Nõo	09.07.	76
Rein Soidla	Meeri	09.07.	59
Julius Pau	Voika	10.07.	27
Eda Jagomann	Tallinn	11.07.	34
Arno Unt	Vahessaare	11.07.	81
Maia Plado		12.07.	80
Mai Maser	Puhja	16.07.	75
Tiiu Praakle	Tigase	16.07.	75
Kerli Räisa	Illu	18.07.	36
Jaan Saal	Meeri	20.07.	76
Paul Trei	Meeri	21.07.	58
Jane Mägi	Nõo	22.07.	30
Eva Poom	Nõo	23.07.	72
Helmi Rätsep	Elva	23.07.	78
Kalju Õllek	Külaaseme	23.07.	80
Varje Arru	Rõhu	24.07.	58
Virve Erm	Nõo	25.07.	76
Tiina Otsing	Luke	25.07.	52
Viktor Mondonen	Voika	27.07.	75
Maarja Pennar	Tallinn	28.07.	33
Ele-Mall Paulson	Elva	28.07.	73
Taimi Märd	Nõo	29.07.	72
Liidia Soidla	Meeri	29.07.	58
Kalmer Prost	Elva	30.07.	41
Margus Maal	Nõgiaru	31.07.	44

AUGUST 2013

Riita Irv	Vasalemma	01.08.	40
Jakob Laius	Meeri	01.08.	80
Helmi Rähni	Elva	02.08.	74

Hille Kaupmees	Külaaseme	04.08.	74
Virve Kellamäe	Järjiste	04.08.	78
Liilia Lambinen	Nõgiaru	05.08.	80
Siiri-Liisi Läänesaar	Tartu	06.08.	33
Merje Lüüsi	Reola	06.08.	45
Rait Kivimets	Keila	07.08.	41
Eha Näkki	Luke	07.08.	74
Laurits Leedjärv	Tõravere	09.08.	53
Elsa Saag	Tartu	09.08.	85
Anne Saal	Meeri	09.08.	73
Tiina Visla	Elva	09.08.	39
Ester Jääskeläinen	Kuopio	12.08.	44
Maret Lukk	Rahinge	13.08.	83
Virve Brett	Nõo	14.08.	86
Elvi Kokk	Nõgiaru	14.08.	79
Koidula Kütt	Nõo	14.08.	74
Taime Pöld	Elva	14.08.	58
Tea Kivimaa	Nõo	18.08.	56
Ilme Saal	Meeri	18.08.	84
Marju Domaskina	Tallinn	19.08.	52
Rasmus Rekand	Tartu	20.08.	35
Endla Kõrts	Karijärve	21.08.	90
Annikki Aruväli	Torino	22.08.	28
Leili Padar	Tartu	22.08.	79
Jaan Pau	Voika	23.08.	72
Hilma-Marsella Uutma	Tartu	23.08.	80
Moonika Mehin		24.08.	30
Piret Suur	Uuta	26.08.	41
Leili Zeiger	Elva	26.08.	82
Salme Valdmaa	Elva	26.08.	71
Sinaida Lints	Tartu	27.08.	80
Rauno Ilves		28.08.	24
Katrin Kasumets	Elva	28.08.	27
Silver Soidla	Meeri	30.08.	33

KONTAKT

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudus

Reg nr 80210421, a/a nr 101 520 060 910 03 SEB pangas

Tartu mnt 2, 61601 Nõo, Tartumaa. Tel 745 5195.

Veebilehekülg <http://www.eelk.ee/noo>

JUHATUSE ESIMEES Madis Kanarbik, tel 504 6570

KOGUDUSE ÕPETAJA Mart Jaanson, tel 749 3344 (kodus),

5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee

KIRIKUVANEM Toivo Saal, tel 745 5120 (kodus)

ORGANISTID

Agnes Laasimer, tel 528 4166

Margit Keeman, tel 5615 3207

KOORIJUHT

Ragne Meier, tel 526 5569

PÜHAPÄEVAKOOLI ÕPETAJAD

Imbi Tanilsoo, tel 525 6607

Marju Liblik, tel 5837 7550